

**Analiza Impactului de Reglementare
a proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea
proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor
și al munițiilor cu destinație civilă**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă
Data:	31.03.2020
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Afacerilor Interne
Subdiviziunea:	Direcția politici de prevenire și combatere a criminalității a MAI
Persoana responsabilă și datele de contact:	<ol style="list-style-type: none"> Vladislav Cojuhari, șef al Direcției politici de prevenire și combatere a criminalității a MAI, email: vladislav.cojuhari@mai.gov.md, tel. 022 255750; Dumitru Vleju, ofițer principal al Direcției politici de prevenire și combatere a criminalității a MAI, email: dumitru.vleju@mai.gov.md, tel. 022 255750
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Problemele care urmează să fie soluționate constau în: deficiențele de definire a noțiunilor de bază; lacunele și ambiguitățile dispozițiilor legislative privind operațiunile cu arme și muniții; confuziile privind aspecte de ordin tehnic și asigurarea condițiilor de aplicare practică a prevederilor Legii nr. 130/2012 <i>privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă</i> (în continuare Legea nr. 130/2012).</p> <p>Aspectele menționate necesită corectarea adecvată pentru asigurarea unității și coerenței legislative, care să permită aplicarea corectă a reglementărilor, evitarea ambiguităților și interpretărilor deficitare, precum și asigurarea echilibrului între strictețea normelor și nevoia cadrului normativ de a permite folosirea în siguranță a armelor și munițiilor cu destinație civilă.</p> <p>Avem în vedere, totodată, faptul că aplicarea practică timp de circa 10 ani a prevederilor actului normativ a relevat limitele acestora, eșecul/imposibilitatea Legii de a soluționa situații juridice și de fapt care, sub aspectul stării curente și al practicii interne și internaționale, au evoluat față de momentul legiferării și trebuie aduse în actualitate din punctul de vedere al reglementărilor.</p> <p>Problemele menționate sunt clasificate după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> Deficiențele de definire a noțiunilor (art. 2 din Legea nr. 130/2012 <i>Noțiuni principale</i>) privind <i>armele albe, arme pneumatice, replicile/copiile de arme tip Airsoft, armele cu cartușe de tip Flaubert</i>, asociate incoerenței parametrilor tehnici stabiliți de standardele (GOST) tehnice în Republica Moldova, caracteristicile conform destinației, precum și motivul pentru introducerea în circuitul civil. <p>Definirea corectă a noțiunilor va clarifica prevederile legale și va consolida cadrul de aplicare unitară a reglementărilor.</p> <ol style="list-style-type: none"> Lacunele și ambiguitățile interpretării dispozițiilor legislative privind operațiunile cu arme și muniții (art. 2 din Legea nr. 130/2012 <i>Noțiuni principale</i>) și anume: <i>repararea armelor; modificarea ilicită a construcției armelor; operațiunile efectuate asupra armelor defectate pentru a le readuce în starea care să asigure securitatea funcționării conform destinației, fără modificarea construcției; schimbarea sau transformarea, fără autorizația corespunzătoare sau cu încălcarea procedurii stabilite, a pieselor sau componentelor esențiale ale armei.</i> 	

În ceea ce privește modificarea definiției „schimbării ilegale în construcția armelor”, se impune completarea listei principalelor părți ale armelor. Un exemplu ar fi faptul că, în prezent, definiția nu include o astfel de parte componentă ca *cilindru revolver* pentru care este necesară autorizația eliberată în modul stabilit de către serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne, precum și necesitatea prezentării a armei cu 3 cartușe la serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne pentru a efectua tragerea experimentală pentru colecția de gloanțe și tuburi de cartușe. Subsecvent, modificarea propusă este necesară pentru a indica acțiunile care nu sunt incluse în conceptul de „schimbare ilegală în construcția armelor”, cum ar fi schimbările de următorul tip: *schimbarea culorii pieselor individuale, înlocuirea mânerului lemn cu metal, schimbarea texturii mânerului pentru a îmbunătăți aderența de mână în rândul sportivilor, trăgătorilor etc.*

Eliminarea lacunelor și ambiguităților asigură securitatea funcționării armelor, controlul de stat pentru identificarea și urmărirea armelor pe parcursul ciclului de „viață” (de la producere la distrugere) prin informarea completă și permanentă a autorităților naționale responsabile de colectarea și înregistrarea proiectilelor și a tuburilor de cartușe pentru prevenirea și combaterea traficului și infracțiunilor specifice.

3. Confuziile/imprecizia privind aspecte de ordin tehnic și asigurarea condițiilor de aplicare practică a prevederilor Legii nr. 130/2012. Eliminarea confuziilor/impreciziei permite:

- Recunoașterea cerințelor de testare și conformitate ale Comisiei Internaționale Permanente pentru încercarea armelor și muniției la importul armelor și al munițiilor, până la acreditarea laboratorului de încercări independent și competent, precum și a certificatelor de conformitate emise în țările cu care Republica Moldova a semnat acord de recunoaștere reciprocă a rezultatelor certificării sau ale încercărilor (art. 5 pct. 7 lit. h) al Legii nr. 130/2012), fără a le recunoaște pe cele ale Institutului American al producătorilor de arme și muniții sportive al SUA;

- Evaluarea cantității de arme pentru a fi acordat dreptul de procurare și de deținere (art. 12 al Legii nr. 130/2012) în funcție de tipul armelor și nu a motivului pentru care persoanele solicită arme.

4. Completarea legii nr. 130/2012 cu introducerea noțiunilor de „*certificat de antrenor de tir*”, „*certificat de evaluator în domeniul armelor*” și „*certificat de maestru armurier*” reiese din necesitatea clarificării aspectelor importante în domeniu, după cum urmează:

Potrivit legii, categoria posesorilor de arme precum „*antrenor de tir*” sunt identificați ca antrenori legitimați de către organul central de specialitate din domeniul culturii fizice și sportului, care sunt afiliați la o structură a sportului de profil, statutul căreia prevede activitatea sportivă de tir și antrenament, precum și dezvoltarea acestui sport. Certificatul de antrenor de tir va clarifica „*legitimarea*” prevăzută de lege și va atesta faptul că persoana care îl deține, posedă pregătire corespunzătoare, este absolvent a unor cursuri de calificare recunoscute de organul central de specialitate din domeniul culturii fizice și sportului, prin care este eligibil să practice activitatea de antrenor de tir.

Instituirea în lege a certificatului de evaluator în domeniul armelor, va permite persoanelor fizice sau organizațiilor de profil, posesoare de acest document, să determine, conform procedurilor și regulilor stabilite, prețul sau valoarea armelor. Necesitatea evaluării armelor poate apărea la momentul vânzării armelor, în cazul asigurării armelor, în cazurile de moștenire, divorț etc, ce ar permite unui evaluator independent să emită un document care indică prețul sau valoarea armelor ținându-se cont de uzura lor, starea tehnică, aspectul exterior, interpretarea originală, cererea și oferta acestora.

Prin certificat de maestru armurier, care va fi unul benevol, se va atesta înalta calificare a persoanelor, care posedă cunoștințe, experiență și pregătire necesară în domeniul reparațiilor și examinării tehnice a armelor, care nu sunt înregistrați ca armurieri licențiați. La moment, pentru a deveni titular al actului permisiv de a întreprinde activități cu arme și muniții cu destinație civilă, cum ar fi repararea armelor cu destinație civilă, este necesară înregistrarea unei întreprinderi.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Parametrii tehnici stabiliți de standardele tehnice ale Republicii Moldova, caracteristicile armelor conform destinației, precum și motivele introducerii în uzul civil sunt definite incoerent în

reglementare privind noțiunile principale din Legea nr. 130/2012, fapt care creează următoarele deficiențe:

1. Potrivit parametrilor tehnici ai *armelor albe* prevăzuți la *Noțiunile principale* (art. 2 al Legii nr. 130/2012), *cuțitele sunt „arme albe” dacă au lama peste 95 mm sau grosimea lamei peste 2,6 mm*. În funcție de acești parametri, sunt clasificate inadecvat ca „arme albe” cuțitele de bucătărie, lanțetele chirurgicale, bricegele de construcție, al căror port (*prin urmare și transportare*) în Republica Moldova este interzis.

Afectate de aceste situații sunt persoanele fizice care procură și transportă obiecte de tipul prevăzut, deoarece devin „*contraveniente*”, fiindcă Legea nr. 130/2012 la art. 5, alin. (6) interzice portul armelor albe, cu excepția cuțitelor de vânătoare ce pot fi purtate numai pe terenurile destinate vânatului pentru care este autorizat. Ca urmare, pot fi supuse rigorilor legii persoane care achiziționează cuțite banale (spre exemplu de bucătărie/măcelărie), aflate curent în comerț/uz domestic/profesional.

Conform evidențelor deținute de către poliție, în anul 2019 au fost înregistrate **63.154** (59.102 în 2018) persoane fizice, care dețin în posesie **71.304** (71.432 în 2018) arme. Pe parcursul acestei perioade de către subdiviziunea de profil de supraveghere a circulației armamentului din cadrul Inspectoratului General al Poliției au fost inițiate în total 2 159 proceduri contravenționale, cu 37,97 % ori 813 de proceduri contravenționale mai mult decât în anul 2018, dintre care: în privința persoanelor fizice – 2 141 (1.325 în 2018) și în privința persoanelor juridice – 18 (4– în 2018), din ele: art. 362 din codul contravențional „*Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale și neletale sau de vizare a permisului de armă sau a permisului de deținere a armelor*” 1679 (656 în 2018) contravenții, art. 361 din codul contravențional „*Încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire sau aplicare a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, precum și a armelor nesupuse autorizării*” 444 (617 în 2018) contravenții, art. 360 „*Încălcarea modului de comercializare și/sau de înstrăinare a armelor letale sau neletale și/sau a munițiilor aferente*” 18 (24– în 2018) contravenții, suma totală a amenzilor aplicate fiind de 1 089 310 lei (975 650 lei în 2018).

Pentru motivele enunțate, sunt necesare modificarea și completarea prevederilor legale pentru a asigura protecția persoanelor, abuzurile și capacitatea autorităților de a aplica în mod corect legea.

Parametrii prevăzuți în Legea nr. 130/2012 nu sunt conformi GOST SM GOST R 51500: 2005 „*Cuțite și pumnale de vânătoare. Condiții tehnice generale*”. Conform acestuia, armele albe includ cuțite cu lama mai mare de 90 mm, care prezintă diverse caracteristici suplimentare, cum sunt: garda de mână, modul de fixare a lamei în mâner, mâner anti-alunecare, duritatea lamei mai mare de 42 HRC. Categoria include pumnalele cu lamă ascuțită cu două tăișuri pe întreaga sa lungime. Deși în GOST există noțiunea „arme de aruncare”, la art. 2 din Legea nr. 130/2012, arbaletetele și arcurile au fost eronat catalogate ca „Arme albe”, fiind necesară revizuirea prevederii.

Din cauza erorii privind parametrii tehnici și de încadrare legală a obiectelor pot să apară dificultăți pentru persoane și autorități privind evidența, obținerea permisului, portul, folosirea, fapt care afectează comercializarea, reglementarea deținerii, transportului și folosirii. Astfel, persoanele sunt puse în situații care contravin prevederilor legale inadecvate.

Pentru clarificarea juridică a situației curente și viitoare este necesară operarea modificărilor care să coreleze prevederile legale cu standardele naționale și să încadreze armele în categoria din care fac parte în realitate.

2. Standardele Republicii Moldova pentru armele pneumatice și munițiile aferente sunt adaptări ale GOST-urilor Federației Ruse. Exemplu elocvent este GOST – „SM GOST R 51612: 2001”, „*Arme pneumatice. Condiții tehnice generale și metode de încercări*”, versiune a GOST al Federației Ruse 51612-2000, adoptat în Republica Moldova prin decizia Moldova-Standard nr. 1042-ST/2001. Conform acestui GOST, arma pneumatică este considerată obiectul capabil să dezvolte energie de la 3J și mai mult. Dispozitivele cu energie la gura țevii de la 0,5 J la 3 J sunt asemănătoare ca aspect cu armele, dar diferite de acestea ca destinație, caracteristici și efecte.

Există contradicție între standardul adoptat în Republica Moldova și prevederile Legii nr. 130/2012. Conform standardului, dispozitivele cu energie la gura țevii de la 0,5 J la 3 J nu sunt considerate arme de foc.

Replicile/copiile armelor de foc de agrement – ”Strikeball”, așa numite ”Airsoft” – adică ale carabinelor, pistoalelor și automatelor, după modificarea în 2018 a Legii nr. 130/2012, au fost echivalate cu arme din categoria „C” din Anexa nr. 1 la Legea nr. 130/2012. Deși, au asemănare exterioară cu armele de foc, replicile nu pot fi comparate cu acestea, nici chiar și cu armele pneumatice, după construcție, destinație, putere sau efect dăunător.

Din cauza prevederilor inadecvate și necorelării cu standardele, conform prevederilor Legii nr. 130/2012 este obligatorie înregistrarea la organele de Poliție a jucăriilor pentru copii. În Republica Moldova, criteriul de diferențiere între jucării și replici/copii armelor de tip „Airsoft” este valoarea energiei la gura țevii peste 0,5 J. În UE, valoarea energiei la gura țevii pentru armele pneumatice este peste 6 J.

La momentul adoptării Legii 130/2018, erau reduse în Republica Moldova prezența/comercializarea a armelor de agrement de tip ”Airsoft”, precum și practicarea sporturilor specifice. Din acest motiv, au existat lacune de reglementare. Modificarea din 2018 a Legii/130/2012 nu a adus clarificările necesare, continuând ambiguitățile.

Reglementarea necorespunzătoare a armelor de agrement de tip ”Airsoft” generează riscul încadrării inadecvate a jucăriilor în categoria armelor, deci probleme pentru părinți și copii, probleme privind practicarea legală a sporturilor specifice și dificultăți pentru autorități. De asemenea, nu sunt clasificate coerent obiectele de tip armelor de agrement de tip ”Airsoft”, existând riscul confuziilor și accidentelor.

Din motivele menționate, este necesară clarificarea situației armelor de agrement de tip ”Airsoft” și stabilirea de reguli adecvate care să protejeze cetățenii și să permită controlul autorităților.

3. Armele cu cartuș Flaubert sunt incluse în categoria „D” din anexa nr. 1 la Legea nr. 130/2012. Pentru acestea, energia produsă la gura țevii este sub 0,5 J, deși puterea muniției de tip Flaubert este între 40-60 J, în funcție de producător. Trebuie avute în vedere recomandările experților internaționali care au propus „*Înlăturarea ulterioară din Categoria D și adăugarea la Categoria C reflectă modificările intenționate.*”

Clasificarea necorespunzătoare a muniției de tip Flaubert creează riscuri pentru persoane și autorități, în sensul că pot fi admise/intra pe piață muniții care pot avea potențial letal. Poate fi deturnat scopul inițial al muniției de tip Flaubert, iar aceasta să fie utilizată pentru propulsarea din dispozitive improvizate.

Clarificarea situației muniției de tip Flaubert este oportună în contextul modificării Legii 130/2012 pentru evitarea folosirii inadecvate/ilegale a acesteia.

5. La sfârșitul anului 2019, în evidența IGP, pentru uzul civil erau înregistrate – 3392 de arme lungi ghintuite, dintre care aproximativ 400 la colecționari. Rezultă că diferența de 3000 de arme lungi cu țevă ghintuită este la sportivi care practică tirul. Dacă sunt câte două arme la fiecare sportiv, reiese că sunt cel puțin 1500 persoane legitimate la *structurile sportului de profil (activitatea sportivă de tir, antrenament și dezvoltarea acestui sport)*.

Cluburile sportive pot fi mijlocul pentru obținerea numărului nelimitat de arme pentru cei care nu doresc să obțină statutul de colecționar sau vânător. HG nr. 293/2014 privind punerea în aplicare a Legii nr. 130/2012 prevede numărul de 12 arme pe care le pot deține persoanele fizice fără obligația amenajării camerei de depozitare și obținerii certificatului de colecționar.

Textul curent al legii pune probleme deosebite privind siguranța persoanelor, precum și pentru autorități, deoarece este posibilă eludarea facilă a reglementărilor. De asemenea, provoacă riscuri numărul mare de arme ce pot fi deținute de persoane fizice fără obligația realizării condițiilor de securitate. Totodată, deținerea mai multor arme creează riscul transmiterii ilegale către diverse persoane.

Este necesară, de aceea, modificarea prevederilor referitoare la condițiile, limitarea și controlul numărului de arme ce pot fi deținute de cluburile sportive, respectiv obligațiile de securitate a păstrării armelor și obținere a certificatului de colecționar.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt următoarele:

1. Definierea noțiunilor din Legea nr. 130/2012 a avut la bază abordarea generală, fără a lua în calcul parametrii tehnici.

1. Armele albe

2. Armele pneumatice: Pragul minim inițial privind puterea la gura țevii pentru armele pneumatice a fost de 7,5 J. Prin Legea nr. 251/2017 a fost modificat la 0,5 J, adică la altă extremă, fără analiza corespunzătoare a consecințelor. Parametrii tehnici prevăzuți în GOST nu au fost luați în considerare, la definirea noțiunilor de *arme albe* și catalogarea armelor pneumatice.

3. Replicile/copiile armelor de tip "Airsoft"

4. Armele cu cartuș Flaubert

5. Practicarea sportului de tir

6. Noțiunea „modificarea ilicită a construcției armelor” aceasta necesită clarificări esențiale.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

De la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2012, au apărut mai multe probleme. În primele luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2012 nu a fost adoptat un mecanism de punere în aplicare a legii, și doar prin HG nr. 293/2014 problema a fost parțial remediată. Ca urmare, au fost stopate mai multe procese: eliberarea de noi autorizații de arme; reînnoirea autorizațiilor pentru armele deja deținute; reînregistrarea armelor devenite ilegale conform Legii nr. 130/2012, cum sunt carabinele realizate de fabrica ucraineană Fort prin modificarea armelor militare AK 47 și AKM, etc.

Pentru eliminarea problemelor acumulate, a fost adoptată Legea nr. 251/2017, care a permis reintroducerea în domeniul legal a armelor transformate din automate militare și soluționarea situației carabinelor deja deținute, cu condiția să fie dobândite legal înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2012. Cu toate acestea, Legea nr. 251, intrată în vigoare în februarie 2018, a generat noi probleme, în special în ceea ce privește respectarea de către Legea nr. 130/2012 a parametrilor tehnici prevăzuți de GOST ale RM.

Spre exemplu, stabilirea valorii energiei la gura țevii peste 0,5 J pentru orice armă pneumatică (sau obiect asemănător constructiv), a dus la faptul că, în prezent, sunt încadrate în categoria C – arme care trebuie declarate, chiar și jucăriile pentru copii, care trag bile de plastic sau ventuze.

În imaginea nr. 1 este prezentată jucăria cu energia la gura țevii de 0,7 J, aflată în vânzare la unul din magazinele mun. Chișinău.

imaginea nr. 1

Replicile de arme tip "Airsoft" sunt folosite pe scară largă, având energia la gura țevii până la 6 J. Marcarea are loc cu bile diametrul 6 mm, confecționate din plastic biodegradabil cu masa până la 0,45 gr. Puterea replicilor de arme tip "Airsoft" și masa bilelor permit practicarea sigură a acestui gen de sport. Replicile de arme tip "Airsoft" nu pot fi reutilitate/modificate pentru folosirea în alte scopuri decât cel constructiv.

Ca urmare a schimbării inadecvate a parametrilor armelor albe, transportarea efectivă a cuțitului de bucătărie de la locul de cumpărare la domiciliu sau pentru ascuțire a devenit contravenție sancționată cu amendă în baza Codului Contravențional al Republicii Moldova.

Neintervenția legislativă în sensul clarificării noțiunilor și corectării deficiențelor prezentate menține riscul acutizării problemelor, creșterii numărului și incidenței cazurilor controversate și potențial periculoase pentru societate.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Legea nr. 130/2012 *privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă*.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul principal al acestui proiect constă în perfecționarea și actualizarea actului normativ prin sporirea gradului de claritate și coerență al reglementării, corelarea cu alte prevederi legale, creșterea eficacității practice și înlăturarea lacunelor identificate, care pot fi remediate doar prin intervenție legislativă.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

1. Persistența ambiguităților noțiunilor, necorelările cu alte reglementări în domeniu, ceea ce afectează aplicarea riguroasă a prevederilor legii, siguranța cetățenilor și controlul statului asupra regimului armelor și munițiilor cu destinație civilă.

2. Continuă să fie reglementate, controlate și autorizate incomplet intervențiile în construcția armelor care produc schimbări ale acestora cu efecte asupra siguranței folosirii și identificării după evidențele Poliției în cazul utilizării ilicite. Acțiuni similare reparării și întreținerii, cum sunt ungerea sau curățarea, reglarea mânerului, cătării față/spate, modificări nepericuloase ale aspectului, nu intră în categoriile prevăzute prin Lege nr. 130/2012, nu afectează procedura controlului asupra regimului armelor și munițiilor și, prin urmare, nu constituie încălcări ale legii. Lacunele de reglementare afectează posesorii de arme, mai cu seamă sportivii care practică tirul și colecționarii.

3. Lipsa în Republica Moldova a laboratorului de încercări independent pentru testarea armelor și muniției menține necesitatea recunoașterii cerințelor de testare și conformitate ale organismelor internaționale, între care, la importul armelor și al munițiilor, trebuie adăugat Institutul American al producătorilor de arme și muniții sportive al SUA (SAAMI).

4. Stabilirea curentă a cantității de arme pentru care poate fi acordat dreptul de procurare și de deținere (Art. 12 al Legii nr. 130/2012) nu este corectă, fiind necesare criterii privind tipul armelor și motivele pentru care sunt achiziționate. În caz contrar, sunt efecte asupra nivelului securității publice prin ridicarea controlului statului privind intrarea în circuitul civil a anumitor categorii de arme.

5. Imposibilitatea deținerii replicilor de arme tip “Airsoft” (de fapt jucării), fără avize medicale și respectarea cerințelor de securitate a păstrării. Imposibilitatea achiziționării și reparării legale a replicilor de arme tip “Airsoft”, precum și a transiterii în posesiune temporară pe timpul competițiilor sportive.

6. Persoanele care practicau “Strikeball” până la intrarea în vigoare a modificărilor Legii nr. 130/2012 nu pot continua practicarea acest gen de sport.

7. Sunt probleme privind organizarea pe teritoriul Republica Moldova a evenimentelor sportive de tir, “Airsoft” și “Strikeball”, naționale și internaționale, la care turiștii străini nu pot participa.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principalele prevederi ale proiectului vizează soluționarea următoarele aspecte:

1. Modificarea și completarea noțiunilor (art. 2 din Legea nr. 130/2012 *Noțiuni principale*) privind *armele albe, armele pneumatice, replicile de arme tip "Airsoft", armele cu cartușe de tip Flaubert*, care sunt asociate de, capacitățile, precum și.

Amendamentele propuse abordează domeniul dificil și în dezvoltare al armelor și munițiilor cu destinație civilă, care preocupă în prezent multe state. Modificările și completările urmăresc să elimine necorelarea între prevederile Legii nr. 130/2012 și parametrii tehnici stabiliți de standardele tehnice (GOST) în Republica Moldova, să prevadă caracteristice conform destinației și să clarifice motivul pentru care armele și munițiile sunt introduse în circuitul civil.

Amendamentele îmbunătățesc controlul statutului și reduc riscul daunelor provocate cetățeniilor și bunurilor, stabilesc praguri tehnice minime/maxime. Crește, de asemenea, nivelul de securitate publică.

2. Eliminarea ambiguităților privind reglementarea operațiunilor cu arme și muniții și anume, *repararea armelor și modificare ilicită a construcției armelor* (art. 2 din Legea nr. 130/2012 *Noțiuni principale*).

Trebuie controlate și autorizate în condițiile legii intervențiile constructive asupra armelor, care schimbă urmele de pe proiectile sau tuburi de cartușe trase din arme aflate în circuitul civil și înlătură posibilitatea identificării după evidențele Poliției. Acțiuni similare reparării și întreținerii, cum sunt ungerea sau curățarea, reglarea mânerului, cătării față/spate nu intră în categoriile reglementate prin Lege nr. 130/2012, fapt pentru care trebuie reglementate. Pentru claritatea textului, a fost propusă enumerarea acțiunilor exceptate conceptului de „*schimbare ilegală în construcția armelor*”, cum sunt modificările de aspect care nu influențează funcționalitatea și destinația, prin urmare nu sunt periculoase din punct de vedere social și nu trebuie urmărite ca încălcări ale legii.

3. Introducerea noțiunilor de „*certificat de antrenor de tir*”, „*certificat de evaluator în domeniul armelor*” și „*certificat de maestru armurier*”:

Certificatul de antrenor de tir, document eliberat de de organul central de specialitate din domeniul culturii fizice și sportului, prin care persoanele fizice sunt eligibile să practice activitatea de antrenor de tir. La moment, în conformitate cu prevederile legii nr. 130/2012, dreptul de a deține arme de vânătoare se acordă, vânătorilor care sunt membri ai unor asociații de vânători legal constituite, care își desfășoară activitatea conform legislației privind regnul animal, care au susținut examen pentru obținerea calității de vânător, care dețin carnet de vânător valabil, precum și sportivilor, **antrenorilor de tir** și colecționarilor de arme. Astfel, în scopul identificării categorii de persoane ce beneficiază de acest drept și clarificarea noțiunii de legitimare a antrenorilor de tir, certificatul de antrenor de tir va atesta faptul că persoana care îl deține, posedă pregătire corespunzătoare, este absolvent a unor cursuri de calificare recunoscute de organul central de specialitate din domeniul culturii fizice și sportului.

Certificatul de evaluator în domeniul armelor, va permite persoanelor fizice sau organizațiilor de profil, posesoare de acest document, să determine, conform procedurilor și regulilor stabilite, prețul sau valoarea armelor. Necesitatea evaluării armelor poate apărea la momentul vânzării armelor, în cazul asigurării armelor, în cazurile de moștenire, divorț etc, ce ar permite unui evaluator independent să emită un document care indică prețul sau valoarea armelor ținându-se cont de uzura lor, starea tehnică, aspectul exterior, interpretarea originală, cererea și oferta acestora. Certificatul de evaluator în domeniul armelor va fi eliberat de către Comisia de stat pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor în urma susținerii unui examen, pentru persoanele care au studii superioare, au experiență profesională în domeniul armelor de cel puțin cinci ani, au vechime în muncă de cel puțin un an în calitate de evaluator sau stagiar, nu au antecedente penale. Costul serviciilor prestate de Comisia de atestare și eliberare a certificatului de calificare va fi stabilit în Nomenclatorul și tarifele la serviciile prestate contra plată de către subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea acestuia.

Certificatul de maestru armurier, va fi unul benevol, ce va atesta înalta calificare a persoanelor, care posedă cunoștințe, experiență și pregătire necesară în domeniul reparațiilor și examinării tehnice a armelor, care nu sunt înregistrați ca armurieri licențiați. La moment, pentru a deveni titular al actului permisiv de a întreprinde activități cu arme și muniții cu destinație civilă, cum ar fi repararea armelor cu destinație civilă, este necesară înregistrarea unei întreprinderi. Pentru a obține

certificatul de maestru armurier, va fi necesar absolvirea cursurilor de calificare în meseria de armurier, precum și de îndeplinit condițiile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. a) și d), și lipsa situațiilor prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a), b) și e)–g) din legea nr. 130/2012. Certificatul de maestru armurier va fi eliberat de către serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne și/sau, după caz, de către organele de poliție în a căror rază de competență teritorială solicitantul își are domiciliul, iar costul serviciilor prestate eliberare a certificatului de maestru armurier va fi stabilit în Nomenclatorul și tarifele la serviciile prestate contra plată de către subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea acestuia.

4. Reglementarea problematicii aferente deținerii, utilizării, transmiterii în posesiune temporară pe timpul competițiilor sportive și reparării legale a replicilor de arme tip “Airsoft”, precum și a practicării “Strikeball”. Amendamentele vor clarifica domeniul caracteristicilor replicilor de arme tip “Airsoft”, vor permite dezvoltarea activităților sportive în domeniu, organizarea evenimentelor naționale și internaționale.

5. Recunoașterea, pe lângă alte organizații internaționale competente în domeniu, a cerințelor de testare și conformitate ale Institutului American al producătorilor de arme și muniții sportive al SUA (SAAMI) la importul armelor și al munițiilor. SAAMI este organizație neguvernamentală cu statut consultativ a Consiliului Economic și Social al ONU. SAAMI furnizează ONU informații tehnice referitoare la produsele companiilor membre SAAMI, fiind resursă tehnică pentru factorii de decizie. Întrucât SAAMI are la dispoziție informațiile tehnice ale producătorilor de arme de foc și muniții, sunt în poziția unică de a furniza informații bazate pe fapt și realitate. În prezent, în Republica Moldova sunt recunoscute cerințele de testare și conformitate ale C.I.P. (Comisia internațională permanentă pentru testarea armelor de foc portabile). Aceasta acreditează instalațiile de testare și aplică cerințe de marcă standardizate obligatorii în cele 14 țări membre, printre care 10 state membre ale UE (Austria, Belgia, Republica Cehă, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Slovacia, Spania) și patru state din afara UE (Regatul Unit, Chile, Federația Rusă și EAU).

Amendamentul propus are efecte asupra posesorilor/achizitorilor de arme prin crearea posibilității de alegere după calitate și preț. Recunoașterea SAAMI este necesară deoarece în Republica Moldova nu este planificată acreditarea unui laborator de încercări independent pentru testarea armelor și a munițiilor.

6. Reglementarea adecvată a cantității de arme pentru care poate fi acordat dreptul de procurare și de deținere (Art. 12 al Legii nr. 130/2012). Cantitatea de arme pentru care poate fi acordat dreptul de procurare și de deținere va fi stabilită în funcție de tipul armelor și motivului pentru care sunt solicitate. Propunerea produce efecte pozitive asupra nivelului securității publice prin ridicarea controlului din partea statului privind necesitatea procurării anumitor categorii de arme. Colecționarii de arme și sportivii care practică tirul pot obține autorizarea pentru număr nelimitat de arme, dacă *fac dovada necesității acestora pentru antrenamente și/sau pentru participare la competiții sportive*. Pentru autoapărare este permisă autorizarea a *cel mult două arme de foc scurte cu țeavă ghintuită (revolver sau pistol)*. *Cel mult două arme de foc lungi cu țeavă ghintuită cu dimensiuni diferite ale țevii* pot fi procurate numai de către *vânători, sportivi, antrenori de tir și de colecționari de arme* (art. 8 alin. (2) din Legea nr. 130/2012). Având în vedere aspectele menționate, a fost propusă limitarea la 12 a numărului total de arme ce pot fi deținute de persoane fizice, inclusiv sportivii. Colecționarii vor putea deține număr nelimitat, cu condiția echipării adecvate a camerei de depozitare și cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 130/2012. Modificarea elimină deturnarea scopului organizațiilor sportive (dezvoltarea tirului în Republica Moldova); majorarea numărului de sportivi fictivi; posibilitatea autorizării categoriilor de arme contrar destinației lor. Sunt reduși factorii de risc de corupție în domeniu, precum și contradicțiile între Legea nr. 130/2012 și HG nr. 293/2014 privind punerea în aplicare a acesteia.

7. Urmare recomandării experților europeni este necesară introducerea termenului „cilindru” (componenta principală a revolverului), componentele esențiale ale armelor (*țeavă, închizătorul, mecanismul de dare a focului*), vizate de noțiunea modificare ilicită a construcției armelor (art. 2 din Legea nr. 130/2012 *Noțiuni principale*).

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare
-
4. Analiza impacturilor opțiunilor
a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate
-
b ¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea
-
b ²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea
-
c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta
-
d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi
-
Concluzie
e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați
-
5. Implementarea și monitorizarea
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare
- Se modifică doar Lege nr. 130/2012 <i>privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă</i> - Nu necesită schimbări instituționale.
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a amendamentelor propuse.
6. Consultarea
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă
<i>I grupă</i> (sector asociativ): Asociația Obștească Clubul Sportiv de Airsoft din Moldova "ANTAR Asociația Obștească „Asociația Proprietarilor de Arme” Asociația Obștească ”Asociația de trageri sportive practice după versiunea USPSA” Asociația Obștească ”Federația Națională de tir Sportiv Aplicat” Asociația Obștească de Paintball ”ACP Moldova”
<i>A II- a grupă</i> (<i>autoritățile statului</i>)

Grupul de experți SALW (Inspectoratul General al Poliției, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Serviciul Vamal).

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Grupuri de lucru, Ședințele tematicile ale Grupului de experți SALW, Workshop Meeting OSCE din ianuarie 2020 organizat cu subiecții menționați în pct. a)

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Grupul asociațiilor obștești susțin integral proiectul analizei de impact.

Grupul comercianților și prestatori de servicii susțin integral proiectul analizei de impact.

Grupul autorităților publice susțin integral proiectul analizei de impact.

Anexă 1			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterativă 1</i>	<i>Opțiunea alterativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	2		
povara administrativă	1		
fluxurile comerciale și investiționale	2		
competitivitatea afacerilor	2		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	2		
concurența pe piață	2		
activitatea de inovare și cercetare	1		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	1		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	3		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2		
situația social-economică în anumite regiuni	2		
situația macroeconomică	2		
alte aspecte economice	-		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	1		
sănătatea și securitatea muncii	1		
formarea profesională	1		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	1		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	1		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		

discriminarea	0		
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	-		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			

Anexa nr. 2. a Notei Informative

„Articolul 2 și Anexa 1 (Categoriile). Arme de agrement – airsoft/strikeball și paintball. Amendamentele propuse încearcă să abordeze un domeniu dificil și în proces de dezvoltare actual în multe state” (vezi Anexa nr. 1 a Notei informative). Amendamentele propuse caută să stabilească un nivel minim și maxim al energiei la gura țevii pentru armele airsoft și paintball, astfel încât să îmbunătățească controlul statului și să reducă riscul daunelor provocate cetățenilor și bunurilor. Suplimentar, propunerile abordează o cerință a statului de a exercita controlul asupra aranjamentelor pentru desfășurarea acestor activități, din cauza preocupărilor privind motivul. Cele din urmă sunt în afara scopului acestor amendamente, din cauză că ține de stat să soluționeze această întrebare, în consultație cu organele reprezentative ale sportului și societatea civilă în general. Statul apoi ar putea modifica articolul 5, paragraful 7 după cum preferă. Cât privește limitele energiei la gura țevii, multe state au desfășurat teste de mortalitate pentru a stabili limitele daunelor posibile a fi cauzate. Marea Britanie a desfășurat teste cu arme airsoft și proiectilele acestora. Acestea au folosit bile de 6 mm și 8 mm (diametre obișnuite pentru bile airsoft), din masă plastică. Rezultatele testelor au indicat că leziuni serioase (penetrarea pielii și daune cauzate vederii și vaselor sangvine la suprafață) pot fi cauzate de trageri singulare trase cu o energie la gura țevii de 2.9 - 3 Jouli sau mai mare, și de trageri succesive în același loc cu o energie de 1.5 Jouli sau mai mare. Respectiv, Marea Britanie a modificat legea națională pentru a controla armele airsoft, astfel încât armele ce pot trage focuri succesive nu trebuie să depășească energia la gura țevii de 1.3 Jouli, și armele ce pot face trageri singulare la apăsarea pedicii de armă nu trebuie să depășească energia la gura țevii de 2.5 Jouli. Suplimentar, proiectilul trebuie să fie din masă plastică în formă de sferă, ce nu depășește diametrul de 8 mm. Limitele energiei permit o marjă mai mică de rezultatele testelor. Dacă o armă airsoft depășește aceste limite, aceasta este fie interzisă (dacă poate face trageri succesive) fie devine obiectul obligativității unui permis armă (în Marea Britanie se numește certificat pentru armă de foc) dacă face trageri singulare. În Marea Britanie, energia limită obișnuită la care se instituie control asupra proiectilului lansat este de 1 Joule la gura țevii. Rezultă că intențiile Republicii Moldova de a stabili un control asupra replicilor de arme airsoft cu anumite valori ai energiei la gura țevii sunt raționale și reflectă situația din alte jurisdicții. Pragurile stabilite de Republica Federală Germană reprezintă o referință bună. Propunerile fac referință la alte comparații utile din alte jurisdicții. Pragul de sus propus pentru energia la gura țevii este 4 Jouli. Din păcate, nu există o valoare comună a pragului de sus în alte jurisdicții. În Europa situația variază de la pragul limită de sus al energiei la gura țevii de 1 Joule până la lipsa în general al pragului de sus. În timp ce Marea Britanie a stabilit un prag limită de maxim 2.5 Jouli a energiei la gura țevii, după care este cerut un permis de arme, limita de sus de 4 Jouli este rezonabilă, în special în relație cu paintball. Propunerile de document oferă o explicație rațională valabilă pentru ca această limită să fie stabilită în Republica Moldova. Proiectilele paintball sunt mai mari decât proiectilele airsoft, de obicei de cel puțin 11 mm, și o greutate considerabil mai mare. Spre exemplu, bilele airsoft sunt, de obicei, de 0.25gr., pe când bilele paintball pot atinge greutatea de 3 gr. Respectiv, proiectilele paintball pot atinge o energie la gura țevii de 5 Jouli. Totuși, proiectilul paintball este fragil, prin faptul că acesta este proiectat să se spargă și să împrăstie energia sa la contact. Se poate considera că pragul limită maxim propus a luat acest lucru în considerație. În orice caz, ar fi înțelept ca amendamentele propuse să includă modul construcției proiectilului (din masă plastică pentru airsoft și fragile umplute cu vopsea pentru paintball), obligativitatea ca proiectilele paintball să conțină o substanță anti-îngheț și toate tipurile de proiectile să fie sferice. Dacă nu se va menționa forma obligatorie în formă de sferă, atunci autoritățile se pot trezi în situația când aceste două sporturi vor continua să elaboreze și vândă proiectile cu diferite forme, care vor cauza complicații urmare a leziunilor în cazul acestor limite a energiei la gura țevii. Rațiunea amendamentului propus la armele de foc ”tradițional pneumatice” din Categoria D, de a introduce un prag de sus al energiei la gura țevii de 3 Jouli, a fost de asemenea evidențiată de experții internaționali. Limita aplicată în alte jurisdicții variază considerabil. Comentariul la propunere admite acest lucru, făcând referința la alte jurisdicții, acolo

unde limita de sus este stabilită la 7.5 Jouli. Un prag de 3 Jouli se află, astfel, confortabil în cadrul intervalelor din alte jurisdicții. Acest lucru recunoaște natura diferită a proiectilului implicat (deseori plumb). În consecință, acele arme pneumatice care depășesc energia la gura țevii de 3 Jouli trebuie să apară cel puțin în următoarea categorie. Acest lucru este reflectat în mod rațional în amendamentele propuse de a include acest fel de arme în categoria C.”

Anexa nr. 2. a Notei Informative

„Definiția suplimentară propusă referitor la armele de foc utilizând cartușele Flobert este utilă. Totuși, trebuie de luat în considerație că muniția Flobert nu se limitează la .22/6 mm. Cartușe cu diametru de 4 mm continuă să fie produse împreună cu cartușe Flobert de 9 mm. Astfel, este corect să se descrie muniția ca utilizând un tub cartuș cu percuție anulară (Eng.: rimfire case), și nu ”în care nu există nicio încărcătură de pulbere, ci doar o capsă de percuție” (Eng.: that do not contain any powder, but only a percussion cup). Tubul cartușului în sine nu este o capsă de percuție. Faptul că muniția Flaubert se bazează pe forța de propulsare doar din conținutul încărcăturii de inițiere (de obicei azidă de plumb), și nu din alt pulbere adăugător, nu va trebui inclus în definiția acestui tip de tub-cartuș. Spre exemplu, dacă o persoană ar pune pulbere într-un tub Flobert, atunci definiția propusă nu s-ar aplica. Ar fi mai bine de formulat în felul următor: ”Armele Flobert sunt armele de foc care folosesc cartușe Flaubert, 4 mm, .22CB și/sau .22BB (6 mm) sau 9 mm, folosind tub-cartușe cu percuție anulară (Eng.: rimfire case) pentru a lansa proiectilul”. Înlăturarea ulterioară din Categoria D și adăugarea la Categoria C reflectă modificările intenționate.”

Pentru evitarea ambiguității prevederilor Legii nr. 130/2012, după consultări cu experții și analiza experiențelor străine privind valorile energiei la gura țevii acceptate în UE, SUA, Canada, este propusă definirea în articolul 2 a replicilor de arme de tip ”Airsoft”.